వేమన్న వెలుగులు

డా.ఎన్.గోపి

వేమన్న వెలుగులు

వేమన పద్యాలకు
వ్యాఖ్యానం

డా॥ ఎన్.గోపి

ప్రచురణ
శాంతా-వసంతా ట్రస్టు
హైదరాబాద్
జనవరి 2012

VEMANNA VELUGULU

A Commentary on the Poetry of Vemana

by Dr. N. Gopi

First Edition :
January, 2012

Publisher :
Shantha-Vasantha Trust

© N. Aruna

Cover Painting :
Sheela Veerraju

Cover Design :
Ramana G.V.

Price : **Rs. 250/-**

For Copies
N. Aruna
13-1/5B, Srinivasapuram,
Ramanthapur,
Hyderabad-500 013
Ph : 040 - 27037585
&
All Reputed Book Shops

Printed at
VIPLA COMPUTER SERVICES
(Designers & Multicolour Offset Printers)
Nallakunta, Hyderabad-500 044.
Phone: 040-27676910, 27677078

అంకితం

'పురుషులందు పుణ్యపురుషులు వేరయా' అన్నాడు వేమన. డా.వరప్రసాద్ రెడ్డి ఆ పుణ్యపురుషుల కోవకు చెందుతాడు. సమాజానికి ఏదైనా చెయ్యాలనే తపనతో హెపటైటిస్ టీకాను సామాన్యులకు అందుబాటులోకి తెచ్చాడు. దాని ధరను స్వదేశీపరిజ్ఞానంతో 11 రెట్లు కిందికి దించాడు (రూ.800 నుండి రూ.70కి) దాని కోసం ఆయన రెండు దశాబ్దాలపాటు తపస్సు చేశాడు. చదివింది ఎలక్ట్రానిక్ ఇంజనీరింగ్ అయినా అడుగుపెట్టింది జెనటిక్స్ ఇంజనీరింగ్‌లో. ఒకానొక తాత్వికస్థాయిలో అంతా ఒకటే అని గ్రహించడం వల్ల ఆయన బయోఫార్మా రంగానికి వైతాళికుడైనాడు. ఈరకంగా 'పట్టు పట్టరాదు పట్టి విడువరాదు' అనే సంకల్పంతో భారతీయ మేధస్సుకు వన్నె తెచ్చిన తెలుగుతేజం శ్రీ వరప్రసాద్‌రెడ్డి. దేశీయ మూల్యాలతో విశ్వ వీధులను కొలిచి చూపిన వ్యక్తిత్వ సంపన్నుడు. అటువంటి ఈ నిరంతర బాటసారికి వేమన అంటే ఎంతో ఇష్టం! ఆ ఇష్టానికి నా ఈ అక్షర కష్టాన్ని అంకితం చేస్తున్నాను.

అవును! తెలుగు భాషాసాహిత్యాలపై మమకారం తగ్గని ప్రపంచమానవుడు, సంగీతప్రేమికుడు, సౌజన్యమూర్తి. తొలిగురువు అమ్మ పేరిట అంతర్జాతీయ స్థాయిలో శాంతా బయోటెక్నిక్స్ పరిశ్రమను నెలకొల్పిన నిత్యవిద్యార్థి. పాపిరెడ్డి పాళెం నుండి పద్మభూషణుడి దాకా ఎదిగిన ఈ పల్లెబిడ్డకు 'వేమన్న వెలుగులు'ను మనఃపూర్వకంగా సమర్పిస్తున్నాను.

-గోపి

వేమన్న భావయాత్రలో...

వేమన ఒక తాత్త్విక విజ్ఞాన సర్వస్వం, సకల సామాజికానుభవ స్వారస్యం. వేమన పద్యాలు తెలుగులో ఉండటం వల్ల ఆ తెలుగు మన మాతృభాష అయినందుకు నేనెంతో గర్విస్తున్నాను. రాతిబాటల్లో జాతిరత్నాలు వెదజల్లిన అపురూపమైన మహాకవి వేమన, నీతుల నీరనిధులు పొంగించిన సామాజిక ప్రవక్త. సుదీర్ఘరోగానికి చేదు మందులిచ్చే వైద్యుడిగా, తీరాన్ని గానం చేసే నావికుడిగా వేమన మనకు సాక్షాత్కరిస్తాడు.

నలభైయేళ్ల క్రితం నేను వేమన పైన పరిశోధన ప్రారంభించాను. 35 యేళ్ల క్రితం ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయం నుండి పిహెచ్.డి పట్టా పొందాను (1978). అదే కాలంలో **'వేమన్నవాదం'** పేరిట నూటికిపైగా పద్యాలకు సామాజిక దృక్కోణంతో వ్యాఖ్యానం రచించాను. హైదరాబాద్ బుక్‌ట్రస్టువారు దానిని ప్రచురించి పల్లె పల్లెకూ తీసికెళ్లారు. ఆ రోజుల్లో 8 ముద్రణలు పొందడం దాని ప్రాచుర్యానికి గుర్తు. ఈ సందర్భంగా కీ.శే. సి.కె.నారాయణరెడ్డిగారిని స్మరించడం నా కర్తవ్యం.

నేను స్వభావతః కవిని. 1965లో ప్రారంభమైన నా కవితాధార వేమన్నపై పరిశోధన చేస్తున్న రోజుల్లో (1974-78) కాస్త ఆగింది. కాని ఆ నాలుగన్నరయేళ్లలో వేమన్న పట్ల నాకు కలిగిన ఆకర్షణ, ఆయనతో నా అనుబంధం శాశ్వతమైపోయినై.

ఉధృతంగా కాదుగాని అప్పుడప్పుడు వేమనవైపు తొంగి చూస్తూనే వున్నాను. అనంతపురం జిల్లానుంచి క్రీ.శ. 1730లో జెసూట్‌మిషనరీలు ప్యారిస్‌కు పంపించిన వేమన పద్యాల ప్రతిని కింగ్స్ లైబ్రెరీ నుంచి తెప్పించి, సముద్ధరించి, పరిష్కరించి, వేమన పరిశోధన సమయంలో తాళపత్రాల్లోంచి నేను ఎత్తి రాసుకున్న సుమారు

పదిహేను వేల పాఠాంతరాల్తో ఉన్న మూడువేల పద్యాలతో వాటిని సరిపోల్చి చూసి 7 కొత్త పద్యాలను వెలికితీసి చూపాను. ఈ పనికి పదేళ్లు పట్టింది. ఈ చాకిరీలో నా శ్రీమతి అరుణ చేసిన యోగదానం సదా స్మరణీయం. ప్యారిస్ ప్రతిలో వేమనపద్యాల పరిష్కరణకు సంబంధించిన ఒక విధానానికి (Methodology) సంబంధించిన ప్రక్రియపైన కొంత చర్చ జరిగింది. దీనికి ఆరుద్రగారు గొప్ప పీఠిక రాశారు. వేమనపైన నేను చేసిన పనికి **'వేమనగోపి'** అనే ప్రసిద్ధి లభించింది. ఈ పేరుతో నన్ను మొదటిసారి సంబోధించినవాడు దేవిప్రియ.

ఎప్పటికైనా వేమన పద్యాల పాఠాంతరాల ప్రతినీ (Variorium Edition) ఆ తర్వాత పద్యనిర్ణయ ప్రతినీ (Definitive Edition) తయారుచేసి **"వేమన పద్య సర్వస్వం"** అనే బృహద్గ్రంథం తేవాలనేది నా కల. కాని చూస్తుండగానే అరవైయేళ్లు దాటాయి. ఆలోచనలకు బద్ధకం రాలేదు గాని ఒంటిచేతి పరిశ్రమకు కావలసిన శక్తి కాస్త తగ్గుతున్నట్టు తెలిసిపోతూనే వుంది. అయితే నా సిద్ధాంతవ్యాసంలో గాని, ఈ వ్యాఖ్యానగ్రంథంలో గాని ఆ మెథడాలజీకి కావలసిన ప్రాతిపదికకు పునాదులు ఏర్పడ్డాయని మాత్రం చెప్పగలను.

సాక్షి ఫన్‌డే వారు, వేమన పద్యాలను గురించి రాయమని అడిగారు. అధ్యయన తీవ్రత దృష్ట్యా కొంత తటపటాయించాను గాని వారి సామాజిక బాధ్యతను గుర్తించి తలఊపక తప్పలేదు. 10, ఆగస్టు 2008 న ప్రారంభమైన **'వేమన్న వెలుగులు'** శీర్షిక 28 ఆగస్టు 2011 సంచికతో ముగిసింది. అంటే మూడేళ్లపాటు నిర్విరామంగా నడిచింది. వేమన పద్యాలను గురించిన ఏ వ్యాసంగానికైనా ముగింపు ఉంటుందని నేననుకోను. అది అనంతమైన సముద్రం. కడవను బట్టి నీళ్లు. మూడున్నర దశాబ్దాల క్రితం, **వేమన్నవాదం, ప్రజాకవివేమన, వ్యాసనవమి, వేమన పద్యాల ప్యారిస్ ప్రతి,** ఈ గ్రంథాలపైన నా కృషి అంతా 35 యేళ్ల వయస్సులోపే జరిగింది. *(అయితే వ్యాసనవమి 1986లో, ప్యారిస్ ప్రతి 1990లో అచ్చయినాయి)* ఇప్పుడు నా వయస్సు 62. అయినా తాజా ఆలోచనల్తో, వయస్సు వల్ల పెరిగిన కొంత పరిణతితో మళ్లీ పూనుకున్నాను. దాదాపు పదకొండు వందల రోజులు వేమన్న వెలుగులు తెలుగు వాకిళ్లలో ముగ్గులై పూశాయి. వేలాదిమంది పాఠకులను అలరించాయి. ఏ ఊరు వెళ్లినా వేమన్న వెలుగుల ఊసే. విద్యాలయాల్లో తెలుగుకు వెలుగు తగ్గుతున్నదని

ఎందరో వాపోతున్న రోజుల్లో ఆ శీర్షికకోసం ఉపాధ్యాయులూ, విద్యార్థులూ ప్రతివారం ఎదురుచూస్తున్నారని తెలిసి ఎంతో ఉత్సాహం పొందాను. దానికి కారణం వేమన్న గొప్పతనమే. నాలుగు దశాబ్దాలుగా వేమన్నను వ్యాసంగంగా చేసుకున్న క్రమంలో నాకర్థమైందేమిటంటే వేమన్నలాంటి కవి ప్రపంచసాహిత్యంలోనే అరుదని. నేటి వ్యాపార ప్రపంచంలో ఇట్లాంటి సాహిత్య, తాత్త్విక, సామాజిక శీర్షికను మూడేళ్లపాటు నడపడం అంత సులభం కాదు. అందుకు సాక్షి ఫన్‌డే సంపాదకుల ధైర్యాన్ని మెచ్చుకుంటున్నాను. ముఖ్యంగా, ప్రియదర్శిని రామ్‌రెడ్డికీ మరీ ముఖ్యంగా ఫన్‌డే ఇన్‌చార్జ్ పూడూరి రాజిరెడ్డికీ నా అభినందనలూ ఆశీస్సులు అందజేస్తున్నాను.

వేమన్న ఆశుకవి, ఆయన పద్యాలు ఆయన నోటి నుంచి ఆయన అభిమానుల లేదా శిష్యుల చెవుల్లోకి, వారి హృదయాల్లోంచి తాటాకుల్లోకి ప్రవహించాయి, ఇదొక దశ.

సి.పి. బ్రౌన్ తాళపత్ర గ్రంథాలను సేకరించి వాటికి కాగితం ప్రతులను పత్రికలుగా రాయించాడు. ఈ ప్రక్రియలో వేమన పద్యాలు కొన్ని మార్పులకు లోనయి ఉంటాయి. బ్రౌన్ పర్యవేక్షణ ఉంది కాబట్టి అవి స్వల్ప సంఖ్యకు పరిమితమై ఉంటాయి. అది రెండో దశ.

ఇక మూడోదశ. ఇది అచ్చు పుస్తకాల దశ. ఈ దశలోనే వేమన పద్యాల్లో పలు ఇతర పాఠాలు చొరబడి ఉంటాయి. భారతదేశంలాంటి సంక్లిష్టమైన దేశంలో లేఖకులు, ముద్రాపకులు తమ సొంత భావాలతో చేయి చేసుకోవడం సర్వసాధారణం. నేను ఆనాడే నా సిద్ధాంతవ్యాసంలో కొన్నింటిని ఎత్తి చూపించాను కూడా. కాబట్టి ఈ పద్యాలకోసం బ్రౌన్ సేకరణలమీదే ఎక్కువగా ఆధారపడ్డాను. నకిలీపద్యాల వాతావరణంలో 'చొక్కపు' పద్యాలను యేరటానికి వాటి ప్రాచీనతను కూడా ఒక ప్రాతిపదికగా చేసుకున్నాను. (ప్రాచీన ప్రతి క్రీ.శ. 1691). అలాగే 1829, 1839లలో బ్రౌన్ ఆంగ్లంలోకి అనువాదం చేసి ప్రచురించిన సంకలనాలు కూడా నాకెంతో ఉపకరించాయి. నా పరిశోధన కాలంలో ఆ రోజుల్లో మద్రాసు ఓరియంటల్ మ్యాన్యుస్క్రిప్టు లైబ్రెరీలో కూచొని 15వేల పాఠాంతరాల్తో 3 వేల పై చిలుకు పద్యాలను ప్రతిరోజూ 6 నెలలపాటు చేత్తో ఎత్తిరాసుకున్నాను. ఇప్పటిలాగా జెరాక్స్‌గానీ,

మైక్రోఫిల్మ్ సౌకర్యంగాని అంతగా అందుబాటులో లేని రోజులవి. మూడువేల వేమన పద్యాలను మూడువేల కార్డుల మీదికెక్కించినప్పుడు కలిగిన తృప్తి అంతా ఇంతా కాదు. ఆ కార్డులు పేర్చిపెట్టిన అమూల్యమైన దారుపేటిక ఇప్పటికీ మా ఇంట్లో భద్రంగా ఉంది. మా ఆవిడతో సరదాగా అంటుంటాను 'నేను నీకు మిగిల్చే ఆస్తి ఇదే' అని.

ఈ గ్రంథంలో 428 పద్యాలకు వ్యాఖ్యానం రాశాను. ఇవి జాగ్రత్తగా ఎంపిక చేసిన పద్యాలు. వేమన్న మూడువేల పద్యాలలోని ముఖ్యమైన భావాలన్నింటికీ ప్రాతినిధ్యం వహించే పద్యాలు వీటిలో ఉన్నాయి. ఆ రకంగా వేమన్న భావజాల సమగ్రతను దృష్టిలో పెట్టుకున్న సంకలనమిది. ఇన్ని పద్యాలకు రాయాలని అనుకోలేదు. మూడు సంవత్సరాలు కాగానే ఆపేశాను.

వేమన పద్యాలను తొలిసారి వర్గీకరించింది (classification) సి.పి.బ్రౌనే. **'వేమన జ్ఞానమార్గపద్యములు, చిల్లర పద్యములు'** ఇట్లాగ. (కాకినాడలో దొరికిన 185/9 నెంబరు తాళపత్ర గ్రంథంలో **"వేమన విరక్త పద్యాలు, లోకనీతి పద్యాలు"** అని ఉంది కాని అది బ్రౌన్ కన్న ముందటి ప్రతి అనే దాఖలాలు లేవు). వావిళ్ల వారి సంపుటిలో భర్తృహరి సుభాషితములులోలాగ **మూర్ఖపద్ధతి, దాంభికపద్ధతి** అంటూ 16 పద్ధతులుగా విభజించారు. నేను సేకరించిన దాదాపు నూరు అచ్చుపుస్తకాల్లో కూడా దాదాపు ఇటువంటి వర్గీకరణలే వుంటాయి. మరికొందరు **కూట వేదాంతపద్ధతిని** కూడా చేర్చారు. వావిళ్లవారు **సంకీర్ణ పద్ధతి** అని అనడానికి ముందే బ్రౌన్ **చిల్లర పద్యాలు** అన్నాడు. అంతేకాదు వెంటనే అర్థంకాని **తాత్త్విక పద్యాలను మార్మిక పద్యాలు** అని పిలిచాడు. విషయమేమిటంటే వేమనపద్యాలు వర్గీకరణకు అంత తొందరగా లొంగవు. కారణం వాటి అర్థాలు బహుముఖీనంగా పరుగులు తీస్తాయి.

అపారమైన వేమన పద్యసంచయంలో వేమన పద్యాలేవి? కానివేవి? అనే చర్చ మొదటి నుంచీ వుంది. వాటి నిరూపణకు నా సిద్ధాంత వ్యాసంలో కొన్ని ప్రమాణాలను పేర్కొన్నాను. తదనుగుణమైన పద్యాలను మాత్రమే ఈ గ్రంథంలో స్వీకరించడం జరిగింది. ఆ కారణంగానే వేమన పద్యాల్లోని 'వేమ' మకుటంతో వున్న కందపద్యాలను ఈ సంకలనంలో గ్రహించడం జరగలేదు.

అలాగే కొన్ని పద్యాలకు దొరికినకాడికి పాఠాంతరాలను పేర్కొన్నాను. దానివల్ల ముందు ముందు కొంత పాఠ నిర్ణయచర్చకు ఆస్కారం కలుగుతుందని నా ఉద్దేశం.

వేమన తెలుగు ప్రాంతాల్లోనే కాకుండా నేటి తమిళ, కర్ణాటక ప్రాంతాల్లో కూడా పర్యటించాడని పద్యాల్లోని అంతరంగ సాక్ష్యాలనుబట్టి తెలుస్తుంది. అందుకని వేమన్న వాడిన తెలుగు మాటలకు అర్థాలు చెప్పే సందర్భంలో సమానార్థకాలైన ఇతర ద్రావిడభాషా పదాల ప్రసక్తిని తేవడం జరిగింది. దానికి ఆంధ్రాయూనివర్సిటీ వారు వెలువరించిన 'తెలుగు వ్యుత్పత్తిపదకోశం' ఎంతో ఉపయోగపడింది. అలాగే సందర్భానుసారంగా ఆయా కావ్యాల్లోంచి పేర్కొన్న ప్రయోగాలకు రెఫరెన్సులు ఇవ్వడం జరగలేదు. కారణం స్థలవిస్తరణ నిరోధ దృష్టి కొంత, వాటి మూలాలు కనుక్కోవడానికి యువతలో కొంత ఆసక్తి జనిస్తుందనే ఆశ కొంత.

ఈ పద్యాలను అచ్చువెయ్యటంలో అకారాదిక్రమాన్ని పాటించాను. అంతకుముందే పద్యాలు తెలిసిన వారికి వాటిని వెతుక్కోవటం సులభమౌతుంది. ఇక గ్రంథం చివర పేజీనెంబర్లతో సహా విషయసూచిని ఇచ్చాను. పద్య సమూహాలతో విషయ విభజన కంటే ప్రతిపద్యంలో ఏముందో ఇవ్వడం బాగుంటుందని నాకనిపించింది.

నా అదృష్టమేమిటంటే సుమారు నాలుగు దశాబ్దాల్లో ఒకే విషయంపైన నేను రెండు తరాల పాఠకులను ఉద్దేశించి రాశాను. ఈ వ్యాఖ్యానానికి ఎక్కువగా నేటి యువతరాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకున్నాను. కాబట్టి మొదటినుంచి నా వ్యాసంగాన్ని శ్రద్ధగా గమనిస్తున్నవారు నా చూపులోని పరిణామాన్ని పరికించవచ్చు.

ఈ మొత్తం వ్యవహారంలో అత్యంత ప్రకాశమాన ఘట్టం ఏమిటంటే మహాకవి సినారె ప్రతివారం ఈ శీర్షికలోని పద్యాలను చదివి ఫోన్‌చేసి ఉత్సాహపరచడం, అంతేకాదు నేను కొత్తగా చెప్పాననుకున్న విషయాలను గుర్తుపట్టి వెన్నుతట్టడం. ఇది నేనెప్పటికీ మర్చిపోలేని ఆశీఃపూర్వక సందర్భం.

నా స్ఫూర్తిని అర్థం చేసుకొని నిండుమనస్సుతో అంకితానికి అంగీకరించిన డా॥ వరప్రసాద్‌రెడ్డి గారికి నా నమస్కారాలు.

అట్లనే సంప్రదాయాలకు సంబంధించి సందేహాలు ఎదురైనప్పుడు వెంటనే ఫోన్‌లో స్పందించి వాటిని తీర్చిన విద్వాంసులు నలుగురున్నారు. ఆచార్య పుల్లెల శ్రీరామచంద్రుడు, డా॥ శ్రీరంగాచార్య, ఆచార్య కసిరెడ్డి వెంకటరెడ్డి, ఆచార్య భాగ్యనారాయణ (ఉస్మానియాలో వృక్షశాస్త్ర ఆచార్యుడు) వారికి నా కృతజ్ఞతలు.

మా ఇంటి రెండో అంతస్థులో పన్నెండు వేల పుస్తకాలతో నేను నెలకొల్పిన 'వేమన విజ్ఞాన మందిరం' లైబ్రెరీలో పెట్టుకోడానికి ఆత్మీయులు శీలా వీర్రాజు గారు వేమన పెయింటింగ్‌ను వేసిచ్చారు. దానినే ఈ గ్రంథానికి ముఖచిత్రంగా వాడుకోవటం జరిగింది. వారికి నా ధన్యవాదాలు. అలాగే డిజైనింగ్ చేయి వేసిన ప్రియమిత్రుడు రమణజీవి గారికి శుభాకాంక్షలు.

గ్రంథ ముద్రణలో చేదోడుగా నిలిచిన చిరంజీవి ఎం. నారాయణశర్మకు నా ఆశీస్సులు.

ఇంకా ఈ మొత్తం ప్రయాణంలో ప్రత్యక్షంగా, పరోక్షంగా ప్రేరణగా నిలిచిన వారందరికి నా కృతజ్ఞతలు.

– గోపి

అంకిలెరిగి మాటలాడ నేర్చినపుడె
పిన్న పెద్ద తనములెన్న నేల?
పిన్నచేతిదివ్వె పెద్దగా వెలగదా!
విశ్వదాభిరామ వినురవేమ.

సందర్భమెరిగి మాట్లాడగలిగినపుడు వయస్సులో చిన్నవాడా పెద్దవాడా అని చూడకూడదు. చిన్నవాడయినా కొట్టిపారెయ్యగూడదు. ఎందుకంటే కుర్రవాడి చేతిలోని దీపం కురుచగా వెలుగుతుందా? పెద్దగా వెలగదా? అని ఎదురు ప్రశ్నిస్తున్నాడు వేమన. జ్ఞానానికి వయస్సుల తారతమ్యంతో పని లేదు. జ్ఞానం జ్ఞానమే.

అంకిలి అంటే అర్థాలకు కొదువలేదు. శోకం, దుఃఖం అని ఒకచోట, అంకిలి తేరటం అంటే దుఃఖోపశమనం అని మరోచోట. ఈ పద్యంలో ఈ అర్థాలు పొసగవు. ఆపద, ఆటంకం, భంగం అంటూ మరికొన్ని అర్థాలున్నాయి. వీటిని అటూ ఇటూగా వర్తింపజెయ్యొచ్చు గాని వీటిని పరాస్తం చేస్తూ సరిపొయ్యే మరో అర్థముంది చూడండి. ఇక్కడ అంకిలి అంటే కిటుకు, కీలు, మర్మం. సన్నివేశం యొక్క సారాంశం తెలుసుకొని మాట్లాడేవాడు పసివాడయితేనేం ముసలివాడయితేనేం, విషయం కదా ముఖ్యం! అంటున్నాడు వేమన.

ఇక పిన్న అంటే ఏమిటి? చిన్న అనే. పిన్నటి అంటే చిన్న అని. పిన్నతనం అంటే బాల్యం. 'పిన్నాపెద్దా విచారించి మాట్లాడండి' అంటే యోగ్యతా యోగ్యతలను గమనించండి అని. పెద్దదంతా యోగ్యమనీ, పిన్న అయోగ్యమని తోసిపారెయ్యొద్దంటున్నాడు. తెలివికీ, తెలియజెప్పటానికీ చిన్నాపెద్దా లెక్కకు రావలిసిన అవసరం లేదు. అనువెరిగి మాట్లాడేవాడు మెరుపులా ఆలోచించేవాడు యువకుడైనా వృద్ధుడైనా ఒకటే.

ఇక దివ్వె అంటే దీపం. దివి అంటే కూడా దీపమే. దివి నుండే దివాలి, అంటే దీపావళి వచ్చింది. దీపాలవరుస అన్నమాట. ఇక చేతిలో దీపం అంటే కరదీపిక. కాగడా అని కూడా అనుకోవచ్చు.

సందర్భమెరిగి మాట్లాడే నేర్పు కేవలం వయస్సుతోనే రాకపోవొచ్చు. తెలివితేటల వల్ల వస్తుంది. ఎవరు చెప్పారనేది కాదు ఏం చెప్పారనేది ముఖ్యం. అంతేకాదు ఎలా చెప్పారనేది కూడా. చిన్నవాడి చేతిలో జ్ఞానదీపం ఉన్నట్టయితే వాడు పెద్ద వాడి కిందే లెక్క అని వేమన ఈ పద్యంలో కొత్తవెలుగును ప్రసరిస్తున్నాడు.

అండదప్పి నరుడు అతి దీన నరునొద్ద
చేరరాదు గాక చేరెనేని
పూరిపుడకనైన బూది పాలుగ జేసు
విశ్వదాభిరామ వినురవేమ

మానవుడు కష్టకాలంలో తన నెలవును వదులుకొని ఎవరో పరమ దరిద్రుని పంచన చేరగూడదు. చేరితే ఏమవుతుంది? గడ్డిపోచపోయి కాలుతున్న బూడిదలో పడ్డట్టవుతుంది అంటున్నాడు వేమన.

అతడు ఆసరాలేకుండా వున్నాడు, ఆదరువు తప్పి ఉన్నాడు. అతడికి ఆశ్రయం కావాలి, ప్రాపు కావాలి. ఎవరి సహాయం కోరాలి? ఎక్కడి కెళ్లాలి? ఎక్కడికైనా వెళ్లొచ్చు గాని *'అతి దీనుని'* వద్దకు మాత్రం వెళ్లొద్దు. దీనుడంటే దుఃఖితుడు, దయనీయంగా వున్నవాడు. తన పరిస్థితులవల్ల వాడు నీచుడు కూడా కావొచ్చు. ఎదుటివాడి విలువ తెలిసినవాడు కాకపోవచ్చు. అతడు అండదప్పి అల్లల్లాడుతున్నాడు, తృణప్రాయంగా వున్నాడు. అట్లాంటప్పుడు వాడి పొందు కోరితే గడ్డిపోచ వెళ్ళి కాలుతున్న బూడిదలో పడ్డట్టు దగ్ధమైపోతాడు అని తాత్పర్యం.

పూరి అంటే గడ్డి, పుడక అంటే పుల్ల లేక పోచ. *"పుట్టుకతో వచ్చింది పుడకలతో గాని పోదు'* అని సామెత.

కష్టకాలంలో ధార్మికులను చేరితే ఫలం, సజ్జనులను ఆశ్రయిస్తే ప్రయోజనం. గొప్పవాడిని యాచించటమనేది వరం లాంటిది. అధమున్ని యాచించటం అధమత్వం. *'తంతే బూరెల బుట్టలో పడ్డట్టు'* అంటారు. అంటే అది అదృష్టం. ఇక్కడ మరీ దురదృష్టమని సారాంశం. బూది అంటే బూడిద. *"బూది పాలుగ జేయు"* అంటే కాల్చేస్తుంది అని అర్థం.

అంత కొరత దీరి అతిశయకాముడై
నిన్ను నమ్మి చాల నిష్ఠతోడ
నిన్ను గొల్వముక్తి నిశ్చయముగ కల్గు
విశ్వదాభిరామ వినురవేమ.

అతడు అప్పటివరకు గల తప్పులన్నీ తెలుసుకున్నాడు. నీపట్ల నిండైన కోరికతో ఉన్నాడు. సంపూర్ణమైన విశ్వాసంతో వున్నాడు. అంకితభావంతో నిన్ను కొలుస్తున్నాడు. అటువంటప్పుడు అతనికి ముక్తి లభించకుండా ఎట్లా వుంటుంది? తప్పకుండా లభిస్తుంది అంటూ ఆత్మ సాక్షాత్కారానికి కావలసిన గుణాల గురించి చెప్తున్నాడు వేమన.

కొరత అంటే వెలితి, లోటుపాట్లు. ఎటువంటి లోపాలూ, పాపాలూ లేకుండా, ఉన్నా తొలగించుకొని అని అర్థం. 'అతిశయకాముడై' అంటే అతిశయించిన, అంటే ఎక్కువైన కోరికతో అని. నిష్ఠ అంటే నియమపాలన. నిష్ఠ అంటే యోగనిష్ఠ కావచ్చు లేదా బ్రహ్మమును తప్ప ఇతరాలను ఉపాసించగూడదనే నిబద్ధతా కావొచ్చు. ముక్తి అంటే ఇంద్రియాలనుండి ఆత్మ విడిపడిపోవటం, భయము లేని స్థితి. ఇంత సాధనా సంపత్తి ఉన్నప్పుడు అతనికి ముక్తి తథ్యం అంటున్నాడు వేమన.

అంతరంగమందు అద్వైతియై యుండు
బాహ్యమందు ద్వైత భావియగును
అట్లుగాక తత్త్వమలవడ నేరదు
విశ్వదాభిరామ వినురవేమ.

మన దేశంలో చాలాకాలంగా వ్యాప్తిలో వున్న సిద్ధాంతాలు రెండు. ఒకటి ద్వైతం రెండోది అద్వైతం. ద్వైతం అంటే రెండు. అద్వైతం ఒకటి.

బ్రహ్మ ఒక్కటే సత్యం. అతడే సృష్టికర్త. గుణాలతో నిండివుంటాడు. రక్షిస్తాడు, ఇష్టం వస్తే ధ్వంసిస్తాడు కూడా. అతని దయ వల్లనే బంధవిముక్తి కలుగుతుంది. అదే మోక్షం. ద్వైతులు సగుణవాదులు వీరిని బ్రహ్మవాదులని కూడా అంటారు.

ఇక అద్వైతం. చరాచర ప్రపంచమంతా మిథ్య. బ్రహ్మకు కూడా ఒక్కోసారి మాయ అవరించడం వల్ల వేరువేరు గుణాలు కలిగినట్లు అనిపిస్తుంది. అందువల్ల అది సగుణం కాదు నిర్గుణమే. నేనే బ్రహ్మను అనే జ్ఞానంతో ధ్యానం చేస్తే కలిగే అనుభవమే మోక్షం.

అతడు 'నేను అద్వైతిని అద్వైతిని' అని అంటూంటాడు. కాని అది 'అంతరంగం' వరకే. అంటే సిద్ధాంతం వరకే. బాహ్యమందు అంటే ఆచరణలో అని అర్థం. భావి అంటే తరువాత అని. అనుకోడానికి అద్వైతియే అయినా అనంతరం అంటే ఆచరణలో అతడు ద్వైతుడే అని సారాంశం.

అనుకోవడం ఒకటి ఆచరించడం మరొకటి అయితే అది తప్పుకదా! నిజానికి అది తప్పుకాదు, పరిస్థితి అట్లా వుంది. అట్లా అయితేనే తత్త్వం సిద్ధిస్తుంది కదా! అంటున్నాడు వేమన.

అద్వైతాన్ని అనుభవపూర్వకంగా సంపాదించడం సామాన్యులకు సాధ్య మయ్యేపని కాదు. సగుణోపాసన వల్లనే దానికి కావలసిన ఓర్పు, దృఢత్వం లభిస్తాయి. సగుణోపాసన నిర్గుణోపాసనకు దారితీస్తుంది. సగుణం లేకుండా ముందే నిర్గుణాన్ని ఆశ్రయిస్తే అది ఎట్లా వుంటుందంటే అడుగుపోయిన కుండలో నీళ్లు గుమ్మరిస్తే ఎట్లా వుంటుంది? అట్లా.

కాబట్టి ఆచరణలో అద్వైతులున్నారా అనేది అనుమానమే, ఒకవేళ ఉన్నా వారు కూడా ద్వైతులు పాటించే పూజలు, ఉత్సవాలు మొదలైనవన్నీ చేస్తున్నారు. సగుణోపాసన

End of Preview.

Rest of the book can be read @

http://kinige.com/kbook.php?id=2159

* * *